

datum
26 februari 2018

nummer
D2018.005

Dienstnota

<http://stad.antwerpen.be/dienstnota/>

Verantwoordelijk voor de uitvoering De chef-waardeerders voor onmiddellijke kennisgeving aan hun medewerkers

Gebruik Deze dienstnota is enkel voor intern gebruik en mag niet extern verspreid worden zonder toestemming van de stadssecretaris.

Van Stadssecretaris

Rubriek Bestuur

Titel Beperkingen in communicatie en beslissingen in verkiezingsjaar 2018

Vervangt D2012.042

Bijlagen Omzendbrief BB 2017/4 Agentschap Binnenlands Bestuur

Inlichtingen Vragen in verband met communicatie en verkiezingspropaganda: Dirk Delechambre (OS/Persdienst - 03/338.83.83), alle andere vragen: Britt Jacobs (BZ/JUR - 03/338.37.29 - juridische.dienst@stad.antwerpen.be)

Afschrift Alle leden van stad en OCMW Antwerpen

Vervaldatum 15 oktober 2018

Gemeenteraadsverkiezingen 14 oktober 2018

Voorafgaand: context.....	2
1. Het nemen van beslissingen – 01/01/2018 tot installatie van de nieuwe raden	2
2. Communicatie – 01/01/2018 tot installatie van de nieuwe raden	3
3. Verkiezingspropaganda – ‘sperperiode’ 01/07/2018 tot en met 14/10/2018.....	4

Sven Cauwelier
stadssecretaris

Voorafgaand: context

Op 14 oktober 2018 vinden verkiezingen plaats voor de provincieraad, gemeenteraad, raad voor maatschappelijk welzijn en districtsraden. De installatie van de nieuw verkozen raden zal gebeuren op één van de vijf eerste werkdagen van 2019 (uiterlijk 8 januari 2019).

In uiteenlopende wettelijke bepalingen (o.a. het Gemeentedecreet 15 juli 2005, het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking van 6 juli 2001, het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017) en in de Omzendbrief van 27 september 2017 worden verschillende beperkingen opgelegd in het jaar van de verkiezingen.

In deze dienstnota wordt uiteengezet welke regels en richtlijnen er in het jaar van de verkiezingen (2018) van toepassing zijn op:

1. Het nemen van beslissingen;
2. Communicatie;
3. Verkiezingspropaganda.

Indien er zich concrete vragen voordoen bij de toepassing van deze regels en richtlijnen, kunnen de contactpersonen van OS en BZ/JUR steeds worden gecontacteerd voor een specifiek advies.

Over deze dienstnota is tevens een toelichting op het medewerkersportaal verschenen. Je kan die terugvinden via [deze link](#).

1. Het nemen van beslissingen – 01/01/2018 tot installatie van de nieuwe raden

Principe:

Alle raden en uitvoerende organen behouden hun volle bevoegdheid tot aan hun vernieuwing na de verkiezingen (dus tot en met de installatie van de nieuwe raden), dit om de continuïteit van het bestuur te garanderen.

De Omzendbrief van 27 september 2017 legt de lokale besturen evenwel op om tijdens het jaar van de verkiezingen de nodige voorzichtigheid in acht te nemen.

Concreet:

De **raden en uitvoerende organen** dienen rekening te houden met een aantal beperkingen bij het nemen van (belangrijke) beslissingen in het verkiezingsjaar. In het bijzonder geldt dit bij politiek gevoelige dossiers die een grote impact kunnen hebben. In het bijzonder is het verboden om beslissingen te nemen die voor een nodeloze verstoring zouden kunnen zorgen van:

- **het toekomstige beleid;** of
- **de toekomstige financiën.**

Als behoorlijk bestuur hanteren we ook als **administratieve organisatie** volgende criteria voor de toetsing van (belangrijke) te nemen beslissingen:

a) **Wat zijn de voorgaanden?**

De risico's zijn beperkt voor beslissingen die het sluitstuk van een voorafgaand proces zijn, waar al het nodige studiewerk rond is verricht en eventueel reeds een principebeslissing rond is genomen. Is het daarentegen iets volledig nieuw, bv iets wat men nu voor de eerste keer wil organiseren, dan is grotere voorzichtigheid geboden.

b) **Is er een grote noodzakelijkheid?**

De risico's zijn beperkt voor beslissingen waartoe een bijzondere noodzaak is, bv. als het een gevolg is van eerder gemaakte afspraken met derden of wanneer zonder deze beslissing de stedelijke werking in de problemen zou komen.

c) **Doorloopt de beslissing de normale procedures?**

De risico's zijn beperkt wanneer de normale procedures worden gevolgd. Als er daarentegen duidelijk afwijkingen zijn op de normale procedure, is er een groter risico dat het bestuur niet voldoende voorzichtig is geweest.

Naast het algemene voorzichtigheidsprincipe uit de Omzendbrief worden er door het Gemeentedecreet en het Decreet Lokaal Bestuur specifieke beperkingen opgelegd met betrekking tot de oprichting van of deelname in een (bijkomende) verzelfstandiging of intergemeentelijk samenwerkingsverband:

- Verbod tot oprichting van of deelname in een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap (bv AGB, EVA-vzw, EVA-stichting) in de loop van een periode van twaalf maanden voor de datum van de volledige vernieuwing van de gemeenteraad.
- Verbod tot oprichting van projectverenigingen in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor algehele vernieuwing van de gemeenteraad worden georganiseerd.
- Verbod tot oprichting van dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen in het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd

2. Communicatie - 01/01/2018 tot installatie van de nieuwe raden

Principe:

De regels die steeds, dus ook buiten de periode van het verkiezingsjaar, van toepassing zijn op communicatie uitgaande van het bestuur (stad, OCMW, districten) worden toegelicht in de dienstnota's met betrekking tot '[Deontologische code communicatie](#)' en '[Gedragscode sociale media voor medewerkers](#)'.

Tijdens het verkiezingsjaar (2018) leggen we ons als **administratieve organisatie** bovendien bijkomende deontologische regels op zoals wordt gevraagd in de Omzendbrief van 27 september 2017.

Concreet:

In het jaar van de verkiezingen, tot en met de installatie van de nieuwe raden, leggen we ons als behoorlijk bestuur hiernavolgende regels op voor de communicatie die vanuit het bestuur (stad, OCMW en districten) wordt gevoerd.

Omschrijving	Toegelaten	Niet-toegelaten
Communicatie over beslist beleid.	●	
Communicatie over de realisaties van het bestuur.	●	
Communicatie over de realisaties van het bestuur met de vermelding dat de mandatarissen bij de verkiezingen opnieuw verkiesbaar zijn (verkiezingspropaganda).		●
Voorwoorden van politieke mandatarissen in publicaties over beleidsdomeinen waarvoor zij bevoegd zijn.	●	
Voorwoorden van politieke mandatarissen in publicaties over beleidsdomeinen waarvoor zij niet bevoegd zijn.		●
Verspreiden van bestaande publicaties (gepubliceerd voor 1/1/2018) met een voorwoord van een politiek mandataris al dan niet in beleidsdomeinen waarvoor zij bevoegd zijn.	● (tot sperperiode)	
Het vermelden van de naam en de functie van politieke mandatarissen of hen aan het woord laten in persberichten.	●	
Het vermelden van de functie van politieke mandatarissen in communicatie uitgaande van het bestuur.	●	
Persconferenties die op de gebruikelijke manier worden georganiseerd door een politiek mandataris bevoegd binnen het beleidsdomein waarover de persconferentie gaat en voor zover de genodigden beperkt blijven tot de media.	●	

Organiseren van evenementen (bv openingsfeesten) en de communicatie hierover uitgaande van het bestuur waarbij rekening wordt gehouden met bovenstaande beperkingen en die niet louter voor verkiezingsdoeleinden georganiseerd worden. Het evenement dient op de gebruikelijke manier zoals voor gelijkaardige evenementen in het verleden te worden georganiseerd.	●	
--	---	--

3. Verkiezingspropaganda – ‘sperperiode’ - 01/07/2018 tot en met 14/10/2018

Principe:

Onder ‘verkiezingspropaganda’ vallen alle mondelinge, schriftelijke, auditieve en visuele boodschappen die verricht worden tijdens de sperperiode en die erop gericht zijn het resultaat van een politieke partij, een lijst en de kandidaten ervan gunstig te beïnvloeden .

Voor die boodschappen geldt een ‘sperperiode’ die loopt van **1 juli 2018 tot en met 14 oktober 2018** (art. 2,5° Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet ‘LPKD’).

Deze ‘sperperiode’ houdt in dat aan **politieke partijen, lijsten, kandidaten en derden die verkiezingspropaganda voor politieke partijen, lijsten of kandidaten willen voeren**, beperkingen worden opgelegd op het vlak van:

- uitgaven en financiële verbintenissen voor verkiezingspropaganda (art. 193 LPKD);
- propagandamiddelen (art. 194 LPKD);
- giften en sponsoring (art. 195 en 195/1 LPKD);
- het aanbrengen van verkiezingsaffiches (Besluit Vlaamse regering 20 april 2012);
- het organiseren van gemotoriseerde optochten (Besluit Vlaamse regering 20 april 2012).

De beperkingen in verband met giften en sponsoring, verkiezingsaffiches en gemotoriseerde optochten worden in deze dienstnota niet besproken. Indien er zich hierover vragen voordoen kunnen de contactpersonen die bovenaan in deze dienstnota staan vermeld, worden gecontacteerd.

Concreet:

Tijdens de sperperiode dienen de politieke partijen, lijsten, kandidaten en derden rekening te houden met de hiernavolgende beperkingen (art. 194 LPKD).

Omschrijving	Toegelaten	Niet-toegelaten
Verkopen of verspreiden van geschenken of gadgets* door de politieke partijen, de lijsten, de kandidaten en derden die propaganda voor hen voeren.		●
Organisatie van commerciële telefoon- of e-mailcampagne waarin de naam, functie of afbeelding van een politiek partij, lijst of kandidaat voorkomt.		●
Gebruik maken van commerciële reclameborden of affiches door de politieke partijen, de lijsten, de kandidaten en derden die propaganda voor hen voeren.		●
Gebruik maken van niet-commerciële reclameborden of affiches groter dan 4 m ² door de politieke partijen, de lijsten, de kandidaten en derden die propaganda voor hen voeren.		●
Gebruik maken van commerciële reclamespots op radio, televisie en in bioscopen door de politieke partijen, de lijsten, de kandidaten en derden die propaganda voor hen voeren.		●

*Verspreiden van gadgets tijdens evenementen in de sperperiode waar politieke mandatarissen aanwezig zijn: tijdens geplande geregelde/terugkerende evenementen tijdens de sperperiode mogen nog

steeds zolang dit de voorbije edities ook gebeurde en de kosten van de organisatie niet uitzonderlijk hoog zijn vergeleken met eerdere edities.

Daarnaast worden tijdens de sperperiode tevens de hiernavolgende regels gehanteerd:

Publicatie van een gedrukte, audiovisuele of digitale advertentie of betaalde mededeling waarin de naam, functie of afbeelding van een politieke partij, lijst of mandataris voorkomt.		●
Publicatie van een folder, brochure, periodiek of ander drukwerk met een voorwoord dat door een politiek mandataris is ondertekend en voorzien is van zijn functie, naam of afbeelding.		●
Verspreiden van bestaande publicaties (gepubliceerd voor 1/1/2018) met een voorwoord van een politiek mandataris.		●
Verspreiden van een uitnodiging vanwege een politieke mandataris, lijst, kandidaat of politieke partij voor een activiteit of evenement.		●
Ingaan op de vraag of het aanbod om een voorwoord te plegen in een publicatie van een door het bestuur betaalde organisatie.		●
Interview met een politieke mandataris, voor zover het gratis en in het kader van de redactionele bijdragen opgenomen wordt in de media.	●	
Deelname van een politiek mandataris aan een radio- of tv-programma op voorwaarde dat er niet betaald wordt voor de deelname.	●	
Organisatie van of deelname aan een persconferentie of verspreiding van een persmededeling wanneer deze op de gebruikelijke manier worden georganiseerd door een mandataris bevoegd binnen een beleidsdomein en de genodigden worden beperkt tot de media.	●	
Deelname van een politiek mandataris aan een door de stad of district georganiseerd evenement, voor zover dit evenement niet tot doel heeft deze mandataris politiek voordeel te bezorgen.	●	
Organisatie van evenementen en de communicatie hierover: <ul style="list-style-type: none"> - voor zover ze eenmalig zijn en ze niet voor verkiezingsdoeleinden worden georganiseerd en het evenement op de gebruikelijke manier zoals voor gelijkaardige evenementen in het verleden wordt georganiseerd; - het om geregelde/terugkerende evenementen gaat die steeds op dezelfde wijze worden georganiseerd en waarbij de uitgaven voor reclame en uitnodigingen niet uitzonderlijk hoog zijn in vergelijking met een dergelijk ander evenement. 	●	
Posten van berichten (inclusief meldingen) door politieke mandatarissen, lijsten of politieke partijen op de sociale mediakanalen van stad Antwerpen en haar districten.		●
Doorsturen of delen van publieke berichten door politieke mandatarissen, lijsten, kandidaten of politieke partijen gepubliceerd op de sociale mediakanalen van stad Antwerpen en haar districten.	●	
Reageren door politieke mandatarissen, lijsten of politieke partijen op publieke berichten gepubliceerd op de sociale mediakanalen van stad Antwerpen en haar districten.		●

